

απόψεις

Αντί άλλου σχολίου για τις νέες φορολογικές επιβαρύνσεις, ας αναφερθούμε στο παράδειγμα της γείτονος Αλβανίας

«Είμαι ο πρώτος που πιστεύω ότι υπάρχουν χίλιοι και ένας λόγοι για να μην είναι κάποιος ευχαριστημένος με τις υπηρεσίες που προσφέρουμε στις επιχειρήσεις. Αλλά χρειαζόμαστε στήριξη και συνεργασία»¹

Διαβάζοντας αυτές τις γραμμές, σκέφτηκα ότι επιτέλους κάποιος θεσμικός παράγοντας της χώρας μας έχει όχι απλώς αντιληφθεί ότι το ευρύτερο πλαίσιο ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας δυσλειτουργεί, αλλά ότι καίριο μέρος της ευθύνης για τη δυσλειτουργία βαραίνει την κρατική εξουσία. Η ανάληψη ευθύνης ή πάντως η παραδοχή ότι η κρατική εξουσία δεν έχει κοπιάσει αρκετά ούτε και στοχευμένα, ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη της ιδιωτικής επιχειρηματικής σφαίρας είναι το πρώτο αναγκαίο βήμα για την καταβολή περαιτέρω προσπάθειας δημιουργίας των κατάλληλων συνθηκών επέκτασης της ιδιωτικής οικονομίας. Διαβάζοντας τις γραμμές αυτές, ακόμη σκέφτηκα ότι επιτέλους η κρατική εξουσία αντιλαμβάνεται ότι στόχος της θα πρέπει να είναι όχι απλώς η ανάπτυξη της επιχειρηματικής δράσης, αλλά ότι επιπρόσθετα για να είναι αποτελεσματικές οι όποιες προσπάθειες, θα πρέπει αυτός ο σχεδιασμός να γίνει με συνεργασίες, δηλαδή να γίνει υπό συνθήκες διαβούλευσης και αλληλοδιάδρασης κρατικής εξουσίας και ιδιωτικής σφαίρας.

Η ανακούφισή μου δυστυχώς κράτησε πολύ λίγο, διότι τις δηλώσεις αυτές δεν έκανε Έλληνας θεσμικός αξιωματούχος, αλλά ο Αλβανός πρωθυπουργός Έντι Ράμα, σε ομιλία του απευθυνόμενη σε ξένους επενδυτές, εκπροσώπους διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και σε μέλη του διπλωματικού σώματος. Η ομιλία αφορούσε στην ανάγκη διαμόρφωσης ανταγωνιστικού και σύγχρονου επιχειρηματικού περιβάλλοντος στη χώρα του. Μάλιστα, με την ομιλία του αυτή, ο Αλβανός πρωθυπουργός ισχυρίσθηκε ότι κανένας ξένος επενδυτής «δεν φεύγει» από την Αλβανία, ενώ όλοι τους χαιρούν της πλήρους στήριξης της κεντρικής κυβέρνησης για την επίλυση τυχόν ζητημάτων που αντιμετωπίζουν.

Μετά τη βαριά σκιά του κομμουνιστικού απομονωτικού καθεστώτος και την ακόλουθη πληγή της διαρροής του εργατικού της δυναμικού, υπό τη μορφή της οικονομικής μετανάστευσης, σήμερα η Αλβανία, μια χώρα μόλις 3.000.000 κατοίκων, αναπτύσσεται με θετικό πρόσημο στο ΑΕΠ της (κατά την τε-

¹ «Ναυτεμπορική», 26.5.2016.

λευταία πενταετία 2% - 3,5%) και με το δημόσιο χρέος της να αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 60% του ΑΕΠ της, παρά το γεγονός ότι οι συναλλαγματικές της εισροές βαίνουν τα τελευταία έτη μειούμενες.²

Η Αλβανία, μια χώρα χωρίς πόρους ικανούς να την καταστήσουν αυτόνομη, φαίνεται ότι γρήγορα αντιλήφθηκε ότι προκειμένου να επιβιώσει και να αναπτυχθεί θα πρέπει να χρησιμοποιήσει το φορολογικό της πλαίσιο ως κίνητρο προσέλκυσης επιχειρηματικής δράσης και ιδιωτικού πλούτου. Σήμερα, η Αλβανία χρησιμοποιεί ενιαίο φορολογικό συντελεστή 15% για τα αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα (ιδίως, μερίσματα, τόκους, royalties, τεχνική βοήθεια, κεφαλαιακή υπεραξία), απλοποιώντας και ομογενοποιώντας με τον τρόπο αυτόν τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης. Περαιτέρω, έχει επιλέξει να επιβάλλει χαμηλό φορολογικό συντελεστή στο αποτέλεσμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας των νομικών προσώπων. Ιδίως, εταιρίες με ακαθάριστα έσοδα άνω των 8.000.000 αλβανικών λέβα (1 ALL = 0,0073 €) υπόκεινται σε φορολογικό συντελεστή 15%, για αυτές με ακαθάριστα έσοδα μεταξύ 5.000.000 και 8.000.000 ALL, ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται σε 5%, ενώ εταιρείες με ακαθάριστα έσοδα μικρότερα των 5.000.000 ALL παραμένουν αφορολόγητες. Για τα φυσικά πρόσωπα, το αφορολόγητο όριο είναι 30.000 ALL, για κλιμάκιο 30.001 - 130.000 ALL ο φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε ποσοστό 13%, ενώ για ποσά άνω των 130.000 ALL ο συντελεστής αυξάνεται σε 23%. Παράλληλα, ο φόρος κληρονομιών-δωρεών έχει έναν ενιαίο φορολογικό συντελεστή 20%. Ενώ, πρόσφατα, θεσπίσθηκαν ρυθμίσεις «φορολογικής αμνηστίας» ιδίως για τον ιδιωτικό πλούτο, με την υποβολή δηλώσεων αυτοσυμμόρφωσης που αναφέρονται σε εισοδήματα και περιουσίες του παρελθόντος, για τις οποίες δεν υφίστατο φορολογική συμμόρφωση. Τέλος, οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη-εργαζόμενου συνολικά ανέρχονται σε ποσοστό 27,9% (16,7% για τον εργοδότη και 12,2% για τον εργαζόμενο).

Από την ανάγνωση των ως άνω βασικών φορολογικών συντελεστών συνάγεται με ευχέρεια ότι η γειτονική μας χώρα έχει αντιληφθεί πως ο ευκολότερος τρόπος για να αναπτυχθεί είναι να παράσχει φορολογικά κίνητρα, ώστε να προσελκύσει επενδυτές και ιδιώτες, αφού η οικονομία της δεν φαίνεται να της παρέχει άλλο ουσιώδες συγκριτικό πλεονέκτημα, με τη χρησιμοποίηση του οποίου να είναι δυνατή η επίτευξη της οικονομικής της ανάκαμψης. Φαίνεται δε ότι η παροχή φορολογικών κινήτρων δεν λειτουργεί αυτοτελώς και αποσπασματικά, αλλά στον ανώτατο βαθμό η πολιτική της ηγεσία αντιλαμβάνεται ότι κύριο μέλημα στην άσκηση της πολιτικής της ατζέντας θα πρέπει να είναι η διαμόρφωση των κρατικών δομών για την παροχή ευχέρειας και ασφάλειας στην επιχειρηματική δράση. Και μάλιστα, ο πρωθυπουργός της γείτονος χώρας μοιάζει να αντιλαμβάνεται ότι αυτό θα πρέπει να γίνει διαδραστικά, με επικοινωνία και στήριξη από τον επιχειρηματικό κόσμο.³

Τα ανωτέρω επέλεξα να αναφέρω, αντί άλλου σχολίου για τις νέες φορολογικές επιβαρύνσεις στο εισόδημα και τις ασφαλιστικές εισφορές που μόλις θεσπίσθηκαν με το δημοσιευμένο (αποσπασματικά) στο παρόν τεύχος νόμο, ενώ έπεται και η δημοσίευση του αμέσως επόμενου νόμου, με τον οποίο αυξάνονται έμμεσοι φόροι και φόροι στην κατανάλωση και ενώ επί μήνες και παρά τις πολλαπλές εξαγγελίες δεν έχει καταστεί εφικτή η θέσπιση ρύθμισης εθελούσιας δήλωσης αποκρυβέντων στο παρελθόν εισοδημάτων.

Ασπασία Μάλλιου

² Έκθεση τη Πρεσβείας της Ελλάδας στα Τίρανα: «Αλβανία - Επιχειρηματικός Οδηγός, 2012».

³ Στο διαδίκτυο: EY: «2015-6 Worldwide Personal Tax Guide - Albania»: Deloitte: «Albania: Highlights 2016».